

Professionsbachelor i Sygepleje

Modulbeskrivelse

Modul 4

Grundlæggende klinisk sygepleje

Hold BosF16 – Efterår 2016

Revideret oktober 2016.

Indhold

Modul 4 - Grundlæggende klinisk virksomhed	3
Klinisk undervisning	3
Studieaktivitetsmodellen	5
Oversigt over fag og ECTS point i 4. modul	7
Klinisk undervisning 4. modul	7
Pensumkrav til modul 4	7
Sygeplejefaget	7
Anatomi og Fysiologi	8
Mikrobiologi	9
Ernæringslære og diætetik	9
Fastlagt studieaktivitet	10
Intern prøve i klinisk undervisning somatisk afdeling.	11

Modul 4 - Grundlæggende klinisk virksomhed

Tema: Sygepleje, grundlæggende klinisk virksomhed

Modulet retter sig mod kliniske patientsituationer og individuelle patientforløb knyttet til grundlæggende medicinsk og kirurgisk sygepleje. Modulet retter sig ligeledes mod at udføre sygepleje relateret til menneskets fysiologiske behov og samspil mellem patient og sygeplejerske. Modulet kan tilrettelægges i forhold til børn, unge, voksne og/eller ældre.

Efter modulet har den studerende haft mulighed for opnå følgende læringsudbytte:

- reflektere over patientsituationer i relation til den enkeltes levevilkår, evner, muligheder samt sygeplejeinterventioner i forbindelse hermed
- begrunde valg af sygeplejeinterventioner på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden om grundlæggende klinisk virksomhed
- observere og identificere fænomener knyttet til fysiologiske behov og reaktioner på sygdom og lidelse
- anvende kliniske metoder til vurdering af patienters fysiologiske tilstand, herunder ernæringstilstand
- identificere sygeplejebehov, opstille mål, udføre, evaluere og dokumentere individuelle patientforløb
- anlægge et patientperspektiv og samarbejde med patient og fagpersoner om planlægning, udførelse og evaluering af sygepleje
- foretage udvalgte kliniske vurderinger og instrumentelle sygeplejehandlinger
- anvende grundlæggende hygiejniske principper og overholde gældende retningslinier

Klinisk undervisning

Den kliniske og teoretiske undervisning skal ses i sammenhæng, således at de teoretiske kundskaber skal inddrages i belysningen af de sygeplejefaglige problemstillinger, der arbejdes med i klinisk undervisning.

Dette sker bl.a. ved at den studerende arbejder med at synliggøre sygeplejen ud fra et udvalgt fokus, fx hvilken sygepleje indgår der i observationer, personlig hygiejne, servering af mad, immobilitet osv.

Synliggørelsen sker både ved at udøve sygepleje samt i skriftligt individuelt udarbejdede opgaver, der skal danne grundlag for en reflektivt og analytisk tilgang til sygepleje, hvor der skal ske en kobling af teori, værdier og praktisk kundskab.

Den kliniske undervisning på modul 4 foregår på enten en medicinsk eller en kirurgisk afdeling og skal ses i sammenhæng med den kliniske undervisning på modul 1 og 2.

Klinisk undervisning er obligatorisk, hvilket vil sige, der er tilstedeværelsespligt svarende til, at den studerende deltager i planlagte studieaktiviteter gennemsnitligt 30 timer pr. uge. Den kliniske vejleder attesterer, at den studerende har deltaget i den kliniske undervisning. Attestationen af deltagelse i klinisk undervisning er sammen med den fastlagte studieaktivitet en forudsætning for, at den interne kliniske prøve kan afvikles. Krav til forberedelse, studieaktivitet osv. er beskrevet i hæftet: Klinisk undervisning.

Hæftet om klinisk undervisning samt portfolio er obligatoriske arbejdsredskaber i klinisk undervisning.

Det anbefales at bruge skemaet "Vurdering af kompetencer" under hele klinikforløbet. Skemaet kan findes i fronter.

Studieaktivitetsmodellen

En professionsbachelor er et fuldtidsstudie, der består af flere studieformer. Studieaktivitetsmodellen bruges af alle professionshøjskoler i Danmark og viser hvordan de 15 ECTS-point, svarende til 400 timer, er fordelt på modul 6, indenfor forskellige kategorier af aktiviteter. Nogle af aktiviteterne drives af underviseren, andre skal du selv som studerende tage initiativ til at gennemføre.

De fire overordnede kategorier for aktiviteter som studerende er:

- **Kategori 1:** Deltagelse af undervisere og studerende – initieret af underviser. Det kan være klasseundervisning, øvelser og klinisk undervisning.
- **Kategori 2:** Deltagelse af studerende – initieret af underviser. Det kan være refleksion og arbejde i grupper, studieaktiviteter, evaluering, studiebesøg, klinisk undervisning, observation, sommerevent, undervisning de studerende selv står for.
- **Kategori 3:** Deltagelse af studerende-initieret af studerende. Det kan være selvstændige studier alene eller i samarbejde med andre studerende, herunder forberedelse, udarbejdelse af studieprodukter etc.
- **Kategori 4:** Deltagelse af undervisere og studerende – initieret af studerende. Det kan være fremlæggelse af studieprodukter, temadage, etc.

• 200 timer

- I samarbejde med vejleder tilrettelægge individuel studieplan på modul 4.
- Refleksion og løbende opfølgning på individuel studieplan, herunder læringsudbytter på modul 4.
- Organiseret undervisning hos de kliniske undervisere/vejledere.
- Udføre fastlagt studieaktivitet.
- Deltagelse i planlagte konferencem.m.
- Evaluering af det samlede læringsudbytte ved afslutning af modul 4.
- Undervisning i plenium
- Prøve

Kategori 1

Deltagelse af undervisere og studerende
initieret af underviser

• 100 timer

- studieopgaver og forebredelse til undervisning.
- Udvikling af den studerendes selvstændige initiativtagning til træning af kliniske færdigheder og kompetencer i hehold til læringsudbytterne.
- Anvendelse af portfolio
- Udarbejdelse af referat fra samtaler
- Studieaktivitet

Kategori 2

Deltagelse af studerende
Initieret af underviser

Kategori 4

Deltagelse af undervisere og studerende
initieret af studerende

• 4 timer

- SLS
- Tutor
- Studiecafe
- Studievejledning

Kategori 3

Deltagelse af studerende
Initieret af studerende

• 96 timer

- egen forberedelse til teoretisk undervisning.
- Reflektere over læringsudbytter samt hvordan disse kan opnås i klinisk undervisning på modul 6.
- Refleksion over og anvendelse af skemaet "Vurdering af kompetencer"
- Orientering, forberedelse og refleksion over indholdet i Klinisk Undervisningshæfte.
- Forberedelse til studieaktiviteten
- Forberedelsen til prøve
- Forberedelse til klinisk undervisning, herunder søge og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden om grundlæggende sygepleje.

Oversigt over fag og ECTS point i 4. modul

Sygeplejefaget er hovedfaget. Fag fra henholdsvis natur-, sundheds-, human- og samfundsvidenskab inddrages i faget sygepleje, hvor det er relevant for udøvelse af sygeplejevirkksomhed.

Klinisk undervisning 4. modul

Sygeplejefaget 7 ECTS point

Sundhedsvidenskab

Ernæring og diætetik 2 ECTS point

Naturvidenskab

Anatomi og fysiologi 4 ECTS point

Mikrobiologi 2 ECTS point

Pensumkrav til modul 4

Der arbejdes med et gennemsnitligt litteraturkrav på ca. 100 sider pr. ECTS point i teoretisk undervisning og ca. 30 sider pr. ECTS point i klinisk undervisning.

Ved afslutningen af 4. modul afleveres en pensumliste svarende til 15 ECTS i alt 450 sider efter fordelingsnøglen over fagene. I valg af pensum må litteraturen ikke være opgivet på tidligere moduler og der skal inddrages udviklings- og forskningsartikler/-projekter. Pensumlisten afleveres til den kliniske underviser foruden at pensumlisten skal opbevares i portfolien under dokumentationsdelen.

Sygeplejefaget

Faget skal give en forståelse for, hvad det vil sige, at blive syg og blive behandlet i sundhedsvæsnet. Der fokuseres på udførelse, formidling og udvikling af sygeplejen. Der arbejdes med kliniske metoder i sygepleje, herunder observation, vurdering, problemløsning samt praktisk færdighedsbeherskelse i forhold til mennesker med medicinske og/eller kirurgiske lidelser. Desuden arbejdes der med refleksioner i og over sygeplejen, således at der sker en faglig og personlig udvikling og skabes sammenhænge mellem praksis og teori.

Centrale elementer

- Pleje og omsorg til mennesker med somatiske lidelser
- Plejeformer i afdelingen
- Planlægning og koordinering af sygeplejen
- Præ- og postoperativ sygepleje
- Medicinsk sygepleje
- Forberedelse, information og vejledning i forbindelse med undersøgelser og behandling
- Det tværfaglige behandlerteam
- Modtagelse og udskrivelse af planlagte og akutte patienter
- Formidling af sygeplejen til patienter, pårørende og samarbejdspartnere
- Dokumentation af sygeplejen, herunder plejeplaner
- Forebyggelse og behandling af kliniske problemstillinger, herunder ernæring, kvalme, smerter, immobilitet, søvnløshed, obstipation, inkontinens osv.

Forslag til litteratur

- ❖ Nielsen, B. (red)(209) Sygeplejeprocedurer og –teknikker. 2.udg. Gads Forlag
- ❖ Kliniske retningslinier CFKT.dk

Anatomi og Fysiologi

Faget danner baggrund for en forståelse af kroppens normale funktion og opbygning, således at den studerende udvikler kompetencer i at se sammenhænge mellem den kliniske sygepleje og patientens krops funktion og opbygning, og desuden kunne ræsonnere sig frem til og begrunde elementer af den kliniske sygepleje.

Centrale elementer

- Hjerte- kredsløb
- Støtte- og bevægeapparat
- Nyre- og urinveje
- Mavetarmsystemet
- Central nervesystemet

Forslag til litteratur

- ❖ Anatomiske Atlas

Mikrobiologi

Faget skal inddrages i sygeplejefaget på en sådan måde at den studerende er i stand til at anvende grundlæggende hygiejniske principper samt at arbejde smitteforebyggende

Centrale elementer

- Almen mikrobiologi
- Infektionspatologi
- Hygiejne

Forslag til litteratur

- ❖ Gældende retningslinier for Bornholms Hospital

Ernæringslære og diætetik

Faget sigter mod at den studerende skal anvende sin grundlæggende viden om næringsstoffer, organismens funktioner og kostens betydning for sundhed og sygdom til vurdering af patientens ernæringstilstand og inddrage det i planlægning, tilrettelæggelse og udførelse af sygepleje.

Centrale elementer

- Kost i relation til sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse
- Kostregistrering, kostanalyse og kostvurdering til sunde og syge børn, voksne og ældre

Forslag til litteratur

- ❖ Krogager, H.; Olsen, I. (2010) (red). *Ernæring, sundhed og sygdom*. 1. udgave. Munksgaard, Danmark.
- ❖ Kliniske retningslinier CFKR.dk

Fastlagt studieaktivitet

Den kliniske vejleders attestations for den studerendes deltagelse i klinisk undervisning samt den udførte fastlagte studieaktivitet er en forudsætning for, at den interne kliniske prøve kan afvikles.

Den studerende skal vælge, udføre og reflektere over én klinisk metode til vurdering af patienters fysiologiske tilstand

Valgmuligheder for fastlagt studieaktivitet:

- Ernæringscreening
- Smertevurdering
- Mobilitets test
- Faldscreening
- Decubituscreening og vurdering
- Vurdering af væskebalance
- Patientmodtagelse, indhentning af patientdata

Tilrettelæggelse af fastlagt studieaktivitet

Den studerende udvælger i samarbejde med den kliniske vejleder/underviser en sygeplejehandling, der danner grundlag for den fastlagte studieaktivitet, hvori viden og færdigheder indgår. Den studerende udfører aktiviteten under hensyntagen til den enkelte patient og udarbejder efterfølgende en skriftlig refleksion over det udførte (1-2 sider). Den fastlagte studieaktivitet attesteres af den kliniske vejleder.

Intern prøve i klinisk undervisning somatisk afdeling.

Den interne kliniske prøve skal dokumentere i hvilken grad den studerende har opnået modulets læringsudbytte. Den interne kliniske prøve er en individuel prøve i grundlæggende sygepleje. Den interne prøve afholdes på det kliniske undervisningssted samt hos de kliniske undervisere.

Den interne kliniske prøve foregår i den daglige praksis og tager udgangspunkt ”ved sengen” med patienten, hvor den studerende udøver grundlæggende sygepleje. Hensigten med prøven er, at den studerende viser, at hun kan varetage den grundlæggende sygepleje hos en enkelt eller få patienter, samt at hun lægger egne praksiserfaringer til grund for teori og får øvelse i at artikulere praksis og problemstillinger i praksis, og reflekterer over dem på et erfaringsmæssigt og teoretisk grundlag.

Prøveforløbet

Prøven består af to faser der afvikles på en dag.

- Et klinisk forløb, hvor den studerende udfører grundlæggende sygepleje i samarbejde med patienten/patienterne og den kliniske vejleder.
- Et vurderingsforløb ved en refleksionssamtale, hvor den kliniske vejleder, den kliniske underviser og den teoretiske underviser deltager.

Om formiddagen på prøvedagen udøver den studerende grundlæggende sygepleje ved at identificere sygeplejebehov, opstille mål, udføre, evaluere og dokumentere i sygeplejefournalen i forhold til det enkelte patientforløb.

Klinisk underviser og teoretisk underviser møder efterfølgende samme dag i afdelingen og læser sygeplejefournalen sammen med den kliniske vejleder.

Umiddelbart herefter afholdes eksamination, hvor den udførte sygepleje danner udgangspunkt for refleksioner, der relaterer sig til det grundlæggende sygeplejefaglige felt.

Forudsætninger for at påbegynde den interne kliniske prøve

Forudsætning for at påbegynde den interne prøve er, at den kliniske vejleder kan dokumentere, at den studerende har:

- udvist studieaktivitet i overensstemmelse med den studerendes individuelle studieplan for modulet
- gennemført fastlagt studieaktivitet samt fået det dokumenteret
- mulighed for at opfylde deltagelsespligten på minimum 80 %

Ved tilstedeværelse under 80 % i klinisk undervisning skal den studerende helhedsvurderes ud fra modulets læringsudbytte.

Kriterier for den interne prøve

Den kliniske vejleder er ansvarlig for udvælgelse af patient/patienter, og skal deltage sammen med den studerende, når hun udfører den grundlæggende sygepleje.

I samarbejde med patienter og samarbejdspartnere udfører den studerende sygeplejeopgaver relateret til den grundlæggende sygepleje.

Den mundtlige prøve

Grundlaget for den mundtlige prøve er den studerendes udførte sygepleje og evt. uddrag fra den sygeplejefaglige dokumentation.

Den mundtlige prøve er af 30 minutters varighed, hvor begrundelse, argumentation, selvevaluering og refleksion foregår som en dialog mellem den studerende, klinisk vejleder, klinisk underviser og teoretisk underviser.

Den mundtlige prøve indledes af den studerende.

I eksaminationen skal læringsudbyttet for modulet inddrages og den studerende inddrager praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden om grundlæggende sygepleje.

Der afsluttes med votering på maks. 15. min.

Grundlæggende er de tre eksaminatorer fælles om at gennemføre eksaminationen.

De tre eksaminatorer er ens stillet i forhold til vurdering af prøven, hvorved de ved uenighed skal diskutere sig frem til en fælles vurdering.

Bedømmelse

Der foretages en bedømmelse af den studerendes præstation på baggrund af eksaminationen, hvor det vurderes, i hvilken grad præstationen opfylder modulets læringsudbytte.

Prøven bedømmes bestået - ikke bestået jvf. Bekendtgørelse nr. 262 af 20/03/2007 om karakterskala og anden bedømmelse. I henhold til eksamensbekendtgørelsen, BEK nr. 863 af 16/08/2012 kan kun eksaminatorerne være til stede ved voteringen.

Syge- og omprøve

Bedømmes den interne prøve som ikke-bestået, kan den studerende indstille sig til omprøve jvf. regler fra uddannelsesinstitutionen. Den studerende kan indstille sig 3 gange til den samme interne prøve. Ved sygdom træffes aftale med uddannelsesinstitutionen og det kliniske undervisningssted om prøveforløbet.

Omprøver og sygeprøver afvikles efter samme rammer om vilkår som ved den ordinære prøve.